NAM THỨ MƯỜI SÁU, SỐ 2517 — MERCREDI 8 AOUT 1928

RESIDENCE SUPERIEURE DU TONKIN
DEPOT LEGAL

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm 6$00 — Sáu tháng 3$00 — Ba tháng 1$50 — Một tháng 0$50

Toutes les lettres, testimonials, etc. doivent être adressés au Directeur. — Fondateur : G. SCHNEIDER — Directeur : NGUYỄN VĂN VINH — Rédacteur en chef : PHAN BÁ LÔI — Administrateur-gérant : NGUYỄN V. LUA — Adresse télégraphique : TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI — TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES — Réclame dans la 1re page ... 0$50 la ligne — Annonces judiciaires et légales ... 0$30 la ligne — Réclame dans le texte ... 0$50 la ligne

Trường dạy trẻ con vẫn chưa đủ

Ở xứ ta bây giờ, ngỏi đâu cũng nghe có người than thở về sự học: hành khó khăn của con cái, nhất là trong khi nghỉ hè gần hết này. Những người ở chốn thôn quê (những nơi chưa có trường học), thì phàn nàn về nỗi vận lương tiền cho con cái đi học ở thành-phố, tốn phí đến gấp năm gấp ba ngày xưa người thành thị thì phàn nàn rằng số học-trò một ngày một đông, các trường vẫn chưa đủ dung. xin được một góc ghế trong lớp học: thật là khó. Những nhà phong-phú không kể gì tốn kém, chỉ mong được: thấy dạy kỹ càng cho sự học-vấn của con mau tiến-bộ, những nhà gia-tư thường thường giờ xuống, cũng biết sự học: bây giờ là khó khăn. sức được đến đâu cũng phải cố lo đến đó, mong cho con mau bước kịp người. Không kể hạng người nào, đều biết sự học: hành của con trẻ rất là khó khăn, hết lòng săn sóc, hết sức lo lường mà không dám tiếc công tiếc của. Thế mà sự học của trẻ con xem ra vẫn chưa thấy tấn tới thì cái cớ ấy lại đâu ?

Hiện nay các trường sơ-học ở các thành-phố lớn thì mở ra đã nhiều, các phủ-lỵ và các huyện-lỵ thì nơi nào cũng có, ở các chốn thôn quê, thì cũng đã nhiều nơi có rồi, mà vì người theo học ngày một thêm nhiều cho nên trường cứ mở thêm, mà số học-trò trong mỗi lớp vẫn là nhiều quá, (như là từ lớp sơ-đẳng giờ xuống), Cứ lấy số trung bình mà nói, thì một thầy chỉ dạy được ba mươi trò là nhiều, mà ở lớp đồng-ấu thì ba mươi trò cũng đã là nhiều quá lắm rồi, vì trẻ ở lớp ấy hãy còn khờ dại lắm, thầy lại càng phải hết sức trông nom; mà xem ở các trường sơ-học bây giờ, lớp cao-đẳng, lớp trung-đẳng không kể, hãy nói từ lớp sơ-đẳng giờ xuống, lớp nào cũng đến bốn mươi năm mươi giờ lên, nhất là các lớp đồng-ấu lại càng đông, có lớp đến sáu mươi bảy mươi giờ lên. — « Xin ông cho tôi thêm sáu người nữa, để cho số học-trò ở lớp tôi được chẵn một trăm », đó là lời của một thầy giáo nói chơi với ông đốc trường mình, nghe lời ấy thì đủ biết cái số học-trò ở các lớp đồng-ấu đông là chừng nào. Số học-trò đông như thế, sức thầy giáo trông nom sao cho xuể, không nói những người không có lương-tâm, không biết nghĩa-vụ, cứ một ngày hai buổi, qua chuyện thì thôi, ai không hiểu mặc ai, ai không tiến tới mặc ai, miễn là có bài vở đủ thì giờ, cho quan trên khỏi quở trách là được; cho đến người có lương tâm, biết nghĩa-vụ, mà vì thì-giờ không đủ, rồi cũng khó giữ được lương tâm, việc dạy cũng không khỏi lắm điều sơ-lược. Thường thấy mấy lớp dưới ở các trường sơ-học, (nhất là lớp dự-bị và lớp đồng-ấu lại càng tệ), các bài học và các bài làm, thầy viết trên bảng đen, cho học-trò theo đó mà chép lại, khi học-trò chép rồi thì thầy đọc chữ và chữ quốc-ngữ thì sai vần, lại lấu đi đâu trông không kịp mà chép sót cả một đoạn, thầy có thì giờ đâu mà xét đến vở học trò để sửa chỗ sai và thêm chỗ mất; nếu ai không tin, xin chịu phiền mở xem một quyển vở của trò nào đó thì sẽ có được cái chứng cớ ấy liền; thường có đưa bài học cả tháng thầy không hỏi đến, bài làm cả tháng thầy không chấm đến, chẳng khác gì cái tệ dạy chữ nho ngày trước, một thầy ngồi giữa, học-trò xúm xít chung quanh, ngày vác sách đi lại vác sách về, vẹt học nói mà nói lại không đúng tiếng. Cách thức dạy bây giờ thì vẫn khôn khéo, mà vì cái tệ đã kể ở trên, học-trò mới không thông hiểu, mà sự học mới lâu tiến bộ, học-trò ở các lớp ấy thật phần nhiều học đến hai ba năm mà chưa được lên lớp một lần.

Lại còn cách-thức dạy con trẻ ở các trường tư thục, nhân tiện xin kể qua ra đây: Chiểu theo nghị-định của chánh-phủ, các trường tư-thục nhà cửa cũng phải hợp cách vệ-sinh, người dạy cũng phải đủ tư-cách làm thầy giáo, nhưng phần nhiều vì muốn được đông học-trò mà học phí lấy theo giá rẻ (thường thấy có trường thu học phí của trẻ con, một tháng năm hào, năm hào hay một đồng). Số học trò tuy đông mà tiền học phí thì ít, số tiền thu đã không được rộng rãi, thì nhà cửa còn mong gì được rộng rãi, chỗ học chỗ chơi cho thật được mát mẻ thông khoáng, cho trẻ con được thú sướng phá-phé, và lại mùa nực không có quạt, mùa rét không có lò sưởi, khiến cho học-trò vào trong lớp thấy nhiều điều khó chịu, mà bởi mất cái tính ham vui việc học đi; còn đến cách thức dạy dỗ, thì vì số học-trò đông, sức thầy trông nom không xuể, mà thành ra cầu thả sơ lược cũng chẳng khác gì mấy lớp sơ-học ở các trường công vậy.

H. T. B

Việc Thế-giới

(Điện tín)

Ngày 5 Août 1928

Bắc-đẩu bội-tinh

Trong quan-báo nước Pháp có đăng tên các viên chức sau này được thăng-thưởng bắc-đẩu bội-tinh:

Đệ tứ hạng: M. Girard làm nghề giồng giọt ở Nam-kỳ.

Đệ ngũ hạng: MM. Victorien Azani, làm kỹ nghệ ở Trung-kỳ; Jean Duclos quản lý công ty vận-tải Đông-pháp ở Nam-kỳ; Fitbal, tài phán hội viên ở tòa án Thương-mại Saigon; François Tajasque chức thủ sự ngạch cai-trị Đông-pháp; Jean Miquel, chủ nhiệm báo Semaine Coloniale; Batiste, làm báo đi công-cán ở Trung-kỳ và ở Đông-pháp.

Việc trú-binh ở nước Đức

Hội-đồng các quan đại-sứ ưng chuẩn một khoản xin hội-đồng binh vụ của Đông-minh hạ lệnh cho các quan binh rút hết binh ở Dusseldarf, Duisbourg, và Ruhrort về.

Một cuộc bay ở Pháp

Đại-úy Weiss và viên đề Fournois bay từ Paris đến Lisbonne mất 9 giờ 30 phút.

Cuộc ô-tô từ Bắc đến Nam Phi-châu

Phái bộ Dodjeyre trước đây đi từ bắc đến nam châu Phi bằng một cái ô tô Renault, 6 bi nh ngày hôm qua đã tới Honfleur

Nước Pháp với Ba-lan

Đại-tướng Gouraud đã đi Ba-lan, đại-tướng sẽ thay mặt binh gia nước Pháp dự cuộc lập triệu của Ba-lan.

Nước Anh với việc Trung hoa

Tại hạ nghị viện nước Anh quan phó thượng-thư bộ ngoại-giao có nói: mấy nước lớn có quan hệ vào việc Trung hoa đã hợp ý nhau để lập một hội-đồng điều tra để xét xem việc xảy ra ở Thượng-hải đáng trách cứ tại đâu.

Đảng cộng-sản ở nước Tchécoslovaquie

Linh cảnh-sát đã bắt hai người cộng sản dự bị việc mưu hại ông Masarich.

Nước Đức với nước Ba-lan

17 000 người ở Ba-lan xin về với nước Đức, 6.000 người ở Đức xin về với Ba-lan hiện đã sang nước ấy.

Đảng cộng-sản ở nước Bảo

Một kho đạn bị nổ ở Plewna. Chính là bọn cộng-sản làm nổ.

Hy lạp với nước Bảo

Việc mấy người Hy-lạp bị giết thành ra việc to Quân Hy-lạp đã tụ tập ở Ma édoine.

Việc ở Cáp-nhĩ-tân

Nghề giồng dây và nghề làm dây ở Mãn châu và ở Pramour rất phát-đạt.

Đường vận-tải bằng ô-tô từ Mông-cổ đến Mãn châu mới đặt lại bị cấm.

Nghề xi-măng ở Phi-luật-tân

Một nhà máy xi-măng của nhà nước kiểm tra, có xin nghị-viện thêm một số tiền 1.200.000 để sửa-sang lại nhà máy, khiến cho thành giá được hạ, mà cạnh tranh với xi-măng ngoại quốc. Trong tháng mới rồi số xi-măng của nhà máy ấy xuất sản được nhiều hơn trước, song cái giá xi măng ở nhà máy ấy vẫn đắt hơn xi-măng ngoại quốc.

Số chi tiêu của Phi-luật-tân

Trong bản dự-án thu chi của phủ Toàn-quyền đệ trình nghị-viện năm nay, các khoản chi xuất tăng hơn năm trước 1.400.000 pe-xo

Số thu nhập sang năm định là 70.000.000 pésos, và số chi xuất định là 69 triệu.

Số chi tiêu nước Nhật

Số chi tiêu về hải-quân định là 270 triệu viên là kể cả hai khoản mới cộng là 29 triệu. Số chi tiêu năm 1925 lên hơn số chi tiêu năm 1925 là 49 triệu. Bộ hải quân lại xin mỗi năm được một số tiền để đổi các tàu phụ không dùng được nữa. Về năm 1928 này, thì xin đủ 8 triệu.

Việc chính trị nước Mễ

Hội đồng lãnh tụ chánh đảng Sel-rakal và Selaboato đã họp hai lần để thương nghị về việc tại nghị-viện.

(Intop vidi)

Số chi tiêu nước Đức

Các số thu nhập của nước Đức ấm tháy kể cả các thứ thuế mới có già 7.075 521.000 marcs

Một cuộc bơi qua bể Manche

Một người đàn bà Pháp tên là Jeanne Sion định bơi qua bể Manche từ khởi hành ở Cap Gris-nez hồi 8 giờ 10. Nhưng đến 21 giờ 40 phút, cách bờ biển nước Anh hai dặm thì bỏ không bơi nữa. Hiện đã trở về Calais

Chiến-sự ở Maroc

Bộ quân luân-chuyển ở phía Bắc và phía Tây Oued Amelin, không bị ảnh ngăn trở cả.

Quân Pháp bắn đại bác vào các đường hầm của địch-quân ở Djebel Saran Đại tướng Naulin sẽ bay để xem xét trận một phần tường trận.

(Havas)

BÁO HAITI TIÊU-THỤ THÓC GẠO CÙNG NHIỀU

Trong báo *Presse Coloniale* có mấy câu sau này: Mãn mảng ở Haïti rằm, nên có mua nhiều gạo ở ngoại-quốc. Trong các vị ấn, dân ở đảo ấy tiêu-thụ gạo nhiều nhất. Số gạo nhập-cảng trong năm 1923 — 1924 cộng là 3.275 000 kilos đáng giá là 1.320.000 gourdes, nghĩa hơn năm trước 707 000 kilos, giá tiền là 356 000 gourdes. Số gạo ấy phần nhiều mua của Hoa-kỳ. Biết dân Đông-pháp ta lại không có thể bán gạo cho đảo Haïti được. Các nhà có gạo nên điều-đình với công-ty đường-bải để xin công-ty định cái giá tiền cước etc. phải chăng. Có thể chở gạo qua Marseille rồi từ đấy, đi tàu của hội Société générale des Transports Maritimes, hộ ấy đã đặt đường chạy Haïti được một năm nay.

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có mấy điều hỏi về pháp-luật nhờ quí-báo làm ơn chỉ bảo cho:

Nguyên ông bà tôi có để cho tôi một miếng đất độ 5 sào ở về khu bộ thất Hanoi. Hiện có văn-khế của người bán, trong văn-khế có chữ ký và triện lý-trưởng, niên-hiệu Tự-đức thứ 21 (tức là tây lịch 1868.

Từ khi tụ đất ấy đến nay tôi vẫn giữ ở hoặc cho người ở luôn đấy trông coi, vì có một vài ngôi mộ của tổ-tiên tôi ký táng ở đó.

Đồng tự nhiên đến năm 1917 không thấy nhà nước phát cho giấy nộp thuế thổ-trạch nữa, vì trước năm ấy giờ lên năm nào cũng nộp thuế ấy, hiện còn giữ được giấy biên-lai.

Đến năm nay (1928) địa-chánh thành-phố lại cho gọi tôi lên bắt phải kỳ giấy giao-khoán thửa làm đất công. Tôi chưa định không ký thì quan coi phòng ấy bảo tôi rằng: « Nếu không ký thuế thì nhà-nước sẽ cho người khác thuê ».

Tôi lấy việc đó làm lạ lắm, vậy xin phiền quí-báo mở lượng bải-bà bảo giúp cho tôi mấy điều:

1° Cái văn-khế của tôi có đủ cả kỳ của người bán và triện lý-trưởng, duy không có dấu của Hiệp-lý và không có cựu khế, song trong bấy nhiêu năm tôi vẫn nộp thuế nhà-nước thì ay nhà nước có quyền đòi tôi miếng đất ấy để sung vào đất công không ?

2 Vì dụ miếng đất ấy là miếng đất công mà người chủ hoặc có mạo nhận đất công làm đất tư bán giao cho ông bà tôi mà tự năm 1868 đến năm nay là 1925 ng Ta là 57 năm nay tôi vẫn giữ ở luôn thì nhà-nước có thể coi cái văn-tự ấy như không có giá-trị gì mà cho lấy đất công được không ?

3. Nếu ray nhà nước thấy tôi không chịu kỳ thuế làm đất công bèn đem cho người khác thuê miếng đất ấy thì tôi là người thừa tự có quyền kiện nhà-nước không, hay phải làm như thế nào, xin quí-báo chỉ giáo cho tôi được độ ấy và phải làm.

LỜI ĐÁP. Phàm các công-dân ở các làng An-nam đã sáp nhập vào thành-phố Hanoi thì bây giờ đều thuộc về công thổ của thành-phố cả.

Nếu thành-phố Hanoi nhận cái đất mà ông nói trên đó là ở thành-phố thì tất thành-phố có lẽ lấy đất ấy ngày xưa là về công-thổ, vậy bây giờ ông phải thu lấy đã bằng có là đất ấy không phải là công-thổ thì ông mới đòi được, vì rằng đất ấy: « dù trồng thuốc phiện dù *ông gửi để lâu năm mặc lòng*, cũng không thể coi như tư thổ được, là tại luật ta không có lệ tiêu diệt thời hạn (tức ra về khoản cấm cố thì mới có lệ tiêu diệt thời hạn) Song nếu thành-phố nhận đất ấy là của thành-phố thì dù ông lẽ không được thu thuế của ông trong bấy nhiêu lâu mới phải.

Dù thế nào mặc lòng việc này cũ g thuộc về *dân luật* (affaire civile) chứ không thuộc về luật cai trị vậy sẽ do tòa án dân luật Hanoi xử

Ông muốn kiện việc ấy mà không mất tiền thì nên làm đơn gửi đến quan Bản-lý tòa án Hanoi xin tư-pháp bổ trợ (assistance judiciaire) quan Bản-lý sẽ cử một luật-sư cãi cho ông không mất tiền. Đơn kiện gửi ra Tòa-án thì nhớ đính theo cả các giấy biên-lai nộp thuế thổ trạch từ trước đến năm 1917.

Ph. h.-L.

Tự do diễn đàn

Những cái tinh xấu của người trung-lưu mình

Nước Việt-Nam ta từ khi mở mang bờ cõi, trong một góc giới động này kể đối với các nước như nước Nhật, nước Tàu thì cái địa-vị hãy còn thấp hợp, song cũ bình tĩnh mà nói thì nước ta về đường tinh thần thì nước ta có thể đứng vào cái địa vị trung-bình đối chung bằng người cũng có thể nhờ theo cho bằng được.

Nước ta từ khi Không-giáo truyền-bá sang, ảnh người Việt-Nam đã tiêm-nhiễm các đạo lý từ mấy nghìn năm về trước, có luân-thường, có lễ-nghĩa cũng có cái tự-cách làm người, các nhà khác xét phong-tục, binh luận về dân ta thì không có điều gì đáng lo đáng ngại cho quốc-dân ta đến nỗi làm trở ngại bước tiến-đã tiến-hóa của xã-hội ta cả. Nhưng trong một cây đầy hoa quả, ta không thể nói được rằng hoa nhiều hoa cũng thơm, hoa nhiều quả cũng ngọt, nay muốn biết cái tệ còn để lại trong cuộc dân-gian thì phải để tâm xem xét cho tới nơi mới biết rằng còn lắm điều khả ố, khả bỉ?

Muốn xét cho ra ngành ngọn những điều đó thì phải nói hạng người nào?

Hạng thượng-lưu trong xã-hội là những người có tri-thức, có nghĩ-lực để có thể cùng chơi với những điều đó; hạng hạ-lưu thì nước nào cũng vậy, đều là những kẻ vô học, chỉ tập theo cái thói quen của hoàn-cảnh không kể làm gì, vậy thì về hạng trung-lưu cần phải xét kỹ mà nhất là ở nhân thức-lự thì lại càng để xét đoán về ngôn-ngữ hành-vi, học nhiều tinh hay nết dở đều phô ra hết.

Ký-giả nhân nghỉ hè về nhân hương thôn thường hay để tâm xem xét xin cứ những điều xem xét được học là như sau này:

Đến đỗ tiết nhất của người chốn hương-thôn là vụ hư-danh, coi cái danh hão như một vị thần tối thiêng, lòng phải thờ-phụng Ai cũng biết rằng người như thế là dối tất tật, nhưng mà giả dối người một nước khác có nói ấy thời hay thật, mà đối với dân ta lại là cái đỗ. Vì sao? Ấn chất để dành, thất lưng buộc bụng, một mai khi gia mưa lấy danh phận cho khỏi là một kẻ hạch-dinh, ra chốn đình-trung có mâm ăn cỗ đỗ, đã mất bao nhiêu công, đánh, chó giá có thấy người đồng loại ai tốt đẹp bao nhiêu vì nạn này rạn khác bọ cũng làm thinh, một xu họ cũng không giúp đỡ cho người cùng nước. Ôi, lương-tâm sao nỡ thế, hư danh có đáng quý hay không? chỉ hiết một mình, đồng bọn mặc kệ, dân trí thấp hèn đến thế là cùng!

Thứ hai là thấy người ta làm điều hay thì muốn hại người ta để lợi cho mình. Những lúc thiên tai giặc làm khổ con lại lối, cũng có người vì lòng thương hại, giúp đỡ cho người, họ đã chẳng chịu rời tiếp tục, thấy người ta làm việc công ích, sự người không phục mình mất phần danh giá mình ra ác cảm, nặc danh đầu thư-gửi cho người ta cái ẩn tiếng đến, cốt lại có cái ác tâm làm vậy.

Bốn là cái đỏ trong sự học. Từ khi Pháp học lan khắp, Hán học ngày một hao mòn, người thâm-quê cũng đã xu-hướng về con đường tân học, học để làm gì? học điều ra sao? Cái ý-tưởng của người hương-lí đối với con cho đi học là mong một ngày kia đỗ đạt làm nên ông kỳ ông cử, đem thân làm quan phân, con cái danh thơm mẹ nhờ. Vì thế mà các ông có lẽ đều trên đường học-vấn, cũng chỉ cốt được lương bổng cho vợ con, ăn sung mặc sướng, đi đâu ai cũng tâng bốc ông nọ quan kia, chứ học rộng mà làm gì, thâm hiểu mà làm gì việc nước việc đời can-hệ mà nói công lợi lợi Ôi học vấn, cứ là kẻ nắng phụ còn hiểu lịch hơn ta.

Điều đỏ còn chan chan nói ra không xiết, hãy cứ kể điều trên các hạng đã làm cho xã-hội phải lao đao rồi vậy.

Thôi tôi con mắt ta đỏ với cái số quốc thất đã có cảm thời tai hàng, hai mươi nhăm tháng trước đồng bào nói chung giống sao lại không yên nhau thiết nhau như thế này, để nỗi mọi nhau như là kẻ thù người là hèn hèn, mang nhau nặng lời, không nói cũng là có tội. vậy xin kể. Vậy mong rằng dân ta đỏ ấy đi lại xét lại mong tiến bước, đặng lợi mới mở mang được.

Nay bàn họ tự cái thi cũng thế lòng, bệnh đã trầm trọng làm rồi,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

muốn chữa phải trừ từ gốc. Những người đã quá tuổi thanh niên giờ lên thì không còn mong sửa đổi nữa, phải ở trong lũ con trẻ là hạng người quốc-dân trông cậy sau này, làm làm sao cho khỏi hô hấp phải cái không-khí ô-trọc kia, thì ngay từ lúc còn non, phải trau dồi những điều nghĩa lý, một mai chúng nó biết thế nào là nhân-đạo, nhân cách thì hạnh mới trừ.

Vậy thì việc nặng nề ấy về ai? Thiết tưởng các ông giáo không nên quên rằng trong tay cầm cái vận mệnh của quốc-dân sau này vậy.

Mong lắm thay!

Giang-tân, Đỗ-văn Tịch.

MẤY TIN VỀ VIỆC BÃI CÔNG Ở TRUNG-HOA

Một viên tướng Phụng thiên với việc bãi công ở Thượng-hải

Độ cầu tháng juillet viên tướng Phụng-thiên của Trương-tác-Lâm đến Thượng-hải để yên dân, có tuyên-bố với dân rằng: Những việc bạo-động định đoạt thì ta tán-thành việc bạo-động để hại thì ta ngăn cấm. Vì mọi việc xảy ra ngày 30 mai mới rồi, mà sĩ trọng công-thương đình-nghiệp. Việc ấy tỏ ra sĩ nông công-thương có lòng ái quốc, lòng nhân đạo, thực là đáng mến đáng yêu. Song những lúc bãi thị, không được phạm đến tài sản. Nhiều lần ta đã tuyên-bố mọi lẽ ấy, song mấy hôm nay vẫn có kẻ làm điều trái phép, tổn hại cho trật-tự, hòa bình.

Cảnh-sát của ta đến Thượng-hải để giữ gìn sự bình-an, vì vậy ta phải thiết quân luật. Mọi việc hành-động đích đáng ta sẽ hết lòng bảo hộ, còn những việc hành-động trái phép, ta sẽ ra tay bài trừ. Nghĩa-vụ ta phải giữ gìn sự bình-an, ai phạm đến pháp luật ta không thể ngờ đi được.

Ta lấy lòng chân thật mà đối dân, ta đã rành-rẽ cho dân biết trước. Từ khi có lời tuyên-cáo này, ai làm điều trái luật phạm, thì ta sẽ giao cho tòa án quân luật xử xét.

Người Trung-hoa phản đối riêng với người Anh

Ngày 28 juillet ở Sán-đầu, Hạ-môn và Phúc-châu có tin nói rằng nhân dân có ý bài Anh chứ không phải bài ngoại. Tại các bến ấy người Trung-hoa cũng nhiều bài trừ các tàu nước Anh, mà cái tình trạng ngày hôm nay lại kịch liệt hơn trước.

Ở bến Sán-đầu ở trong tay hội liên-hiệp thủy-thủ, tuần lễ trước khi tàu *Haining* tới nơi, quan khách đi tàu bị công-chúng trên bến ai nấy đều đã đi. Một bọn vệ hội liên hiệp ấy đi một cái tàu ra một mảy, tay cầm súng Mauser mà dọa các đò không cho gần vào chiếc tàu ấy. Bọn lương dân ở Sán-đầu bị bọn ấy dọa nạt khi ở bờ, và phải đóng thuế cho bọn ấy tiền bỏ vào công-quỹ của hội.

Khi ấy người Âu-châu đi đò đã đắp lên tàu, những người chèo đò bị thủy-thủ dọa giết chết, lại phải quay đò lại. Người làm nhà trong tàu định xuống tàu ấy, lại phải ở lại trên bờ.

Ở Hạ-môn, và Phúc-châu, tình trạng cũng tệ, nhưng khác rằng bến ở đây vào tay bọn học sinh, chứ không ở trong tay hội thủy-thủ, tàu *Haiming* đến hai bến ấy cũng gặp sự khó khăn như ở Sán-đầu. Học-sinh đi tàu ra một ra bờ mà ngăn cấm không để cho khách-khoan lên xuống. Nhưng đến tác-dụng tàu sai đem súng ra dọa bắn thì bọn học sinh ấy lại ngay.

Các tàu của các nước khác như Nhật, Đức, và cả Nhật-bản nữa, thì vẫn yên không việc gì.

Hiện tình ở Hương-cảng

Việc bãi công ở Hương-cảng đã khá, ngày 17 Juillet, thợ làm ở kho tàu Kowloon, ở nhà máy xi măng, và ở xưởng tàu của công-ty NM, Bailey đã trở lại làm việc nhiều.

Nhiều hiệu khác cũng đã thấy trở lại làm việc. Thợ mới mộ cũng hạ tiền công.

Các đường xe điện đã đi lại như thường. Song bọn đình công đi Quảng-châu, muốn trở lại Hương-cảng không dám đi được, vì từ Quảng-châu sang Hương-cảng và từ Áo-môn đến Hương-cảng hiện nay đều không có tàu đi.

Các nhà buôn Trung-hoa nhiều người không dám gửi hàng vào các tàu Anh, vì họ sợ khi tàu đến bến bị đề chậm, hàng không bốc lên được, mà sinh chậm trễ thêm.

NHÀN ĐÀM

Hỡi ai nghiện chầu và ai muốn tập chầu!

Ít lâu nay ở Hà-thành bỉnh như ở vào cái thời-kỳ loạn trống phách! Tự trẻ chí già ai cũng cái roi chầu giắt khố! Lý sáng coi tối trong xóm chỉ em ran những tom cắc cắc tom!

Song có lắm khách làng chơi, hoặc nghiện chầu, hoặc muốn tập chầu, mà có người vì cớ phải sự-tử bẩm bẻ, lại có kẻ vì mối xu sợ tiếc, vậy xin vì hai hạng người đó mà mách một cách sau này vừa không tốn tiền lại vừa kín đáo, tam-bành sự-tử:

Mua một cái máy lưu-thanh, chọn lấy nhiều bài hát có dẫu, khi nào con nghiện lên thì vặn máy, rồi đem trống ra mà đập, đập cho kỳ vỡ tang thăng trống, nhưng vài ba năm nữa phải chi một chiếc bát mà cũng chẳng đáng là bao! Cuộc-sỹ

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Ở Tanger có tin rằng Abd E Krim chưa đáp lại những điều-kiện giảng-hòa của nước Pháp và Tây ban-nha.

Tại miền Ouezzan quân Pháp tiến được 6 km, và đã đem được lương-thực khí giới đến Tafraut.

Báo *Petit journal* nói hiện tình về phần lấy địa hạt tây ban-nha đã khá, và ở Larache hiện nay không lo ngại gì nữa.

Ở Casablanca có tin rằng chuyến hỏa-xa thứ nhất ở Kenitra đã tới Ouezzan. Đường hỏa-xa Kenitra đã tới lại lại làm xong được đoạn ấy, gần ngày nơi có chiến sự, nhân-dân rất lấy làm kính phục.

Về việc người làm công nhà băng đình-công ở Pháp

Việc người làm công nhà băng đình công đã lan đến các tỉnh.

Liệt-quốc với Trung-hoa

Ở Mỹ có tin nói rằng ngày hôm qua Hoa-kỳ và các đại-biểu liệt-cường đã ưng-chuẩn các giao-ước quan-hệ về nước Trung-hoa.

Bản giao-ước thứ nhất thì nói về sự bảo toàn địa-hạt Trung-hoa, và công nhận cái chính-sách khai phóng môn hộ. Bản thứ hai thì nói về việc sau này sẽ sửa đổi lại các ngạch quan thuế trung hoa.

Nhật-bản với Trung-hoa ở Phụng thiên

Ở Cáp-nhĩ-ân có tin rằng vì một việc lỗi thời xảy ra ở Phụng-thiên người Nhật đã trước kỵ giới của lính cảnh-sát Trung-hoa.

(Indopacifi)

VIỆC HANOI

Thời - tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	32 độ

Giá thóc gạo

Gạo bạng nhất, một tạ.	11 $ 20
nhì,	10 30
ba,	9 80
Thóc hạng nhất,	6 50
Bắp ngô	6 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 7 Août 1925, giá bạc ở kho Mua-nước định là 11 f. 90.

Thị giá quốc trái. — Ngày 5 Août 1925: 47,75 — 57,00. — 47,50. — 46,75. — 70 25.

Tin tàu. — Sở Bưu-điện mới ba cáo đổi lại giờ tàu *Azay-le-Rideau* chạy sang Pháp như sau này:

Tàu ấy mang thư sang Pháp từ thứ tư và các hộp có khai giá không kể, đến ngày thứ bảy 8 août, hồi 14 giờ ở Haiphong sẽ chạy đi Tourane, Saigon và sang Pháp.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyển xe lửa 6 giờ 20 phút sáng 8 août.

Ngày 7 Août lại sở Bưu-điện chánh có mở thêm một cái guichet phụ từ 20 giờ đến 21 giờ.

Quan Thống-sứ đi Chapa. — Chừng đến cuối tháng août này, quan quyền Thống-sứ Krautheimer sẽ lên nghỉ mát ở biệt-thự trên Chapa độ một tuần lễ.

Việc phòng bị thủy lạo. — Mới đây quan Thống-sứ Bắc-kỳ có thông tư cho các quan Công-sứ các tỉnh một đạo chu-tri về việc phòng bị thủy lạo đại khái rằng:

Vừa đây tôi được tin báo rằng tại mé đê tả ngạn sông Hồng-hà về địa phận làng Công luận (Bắc-ninh) sẽ một cái cửa cống bằng gỗ của đê sẽ bị làm ngăn ở dưới chân đê.

Lại cứ như tin nhiều nơi khác báo đến, thì suốt dọc đê sông Hồng-hà cũng các đê khác còn nhiều nhỡ hang cửa như thế nữa.

Vậy tôi kíp tư đề các ngài nhớ ở vào những nơi cửa cống là là nơi rất nguy hiểm trong dịp nước lên này. Vì rằng những gỗ bọ dùng làm cửa cống như thế chôn ở dưới đất đã lâu ngày tất phải mục nát, mà mỗi nát thì thật là làm đường cho nước thấm lậu vào chân đê, ắt sẽ đề xảy ra việc vỡ đê lắm.

Sáng ra rất đẹp lại có nhiều tranh ảnh và địa-đồ kiểu cho người đọc nên rõ thế nội ý được đủ chất về cái văn minh của Nhật là thế nào. Sách này cả thảy có mười tám chương nói qua về dân-tộc, lịch sử, tôn-giáo, học-thuật, kỹ-nghệ, binh-khí, văn văn cùng là các thuộc địa của Nhật-bản thế nào.

Bản báo xin có lời mừng M.M. Cadet-roussel và Bacchu và giới-thiệu sách của hai ông cùng độc-giả đều rõ.

Phòng Thương-mại Hanoi — Phòng Thương-mại Hanoi họp tối hôm qua hồi 9 giờ để xét các việc sau này:

Đơn của ông quản-lý nhà nấu rượu bọt Hommel xin rằng vì khoản thuế thương-chính đương thi hành ở Đông-pháp này giờ mà bất lợi cho rượu bọt ở Pháp đem nhập cảng cùng rượu bọt làm ở bên này.

Hội-đồng lại nghe tờ trình của ban tiền hội đồng kinh-tế về cái giá thuế thương-chính của Đông-pháp và Nhật-bản, hội có chữa mấy điều rồi đồng thanh y như tờ trình của ban tiền hội đồng.

Vấn đề quy định về nhân công ở Trung-kỳ thì hội giao cho ban Công nghệ xét.

Ông phó hội trưởng có trình rằng khi được giấy của quan trên hỏi về việc thi hành tại Trung-Bắc kỳ điều luật ngày 13 juillet 1926 là luật cho nghỉ một ngày trong tuần lễ thì ông đã thông đạt cho các nhà công-thương tòn ở đây để hỏi có nên thi hành hay không.

Hỏi lại có đọc tờ của quan thống-biến bản xứ hỏi có nên thi hành tại Đông-dương điều luật về nhà ở giá rẻ không. Hội giao việc ấy cho ban Công-nghệ xét.

Hội duyệt y bức thư của ông phó hội-trưởng viết cho phòng Thương-mại Haiphong để điều-đình với hội dưới ấy về khoản thi-hành tại thuộc-địa điều luật ngày 18 mars 1919 đặt ra mọi quyền sở buôn (registre du commerce).

Hội lại nghe đọc bức thư của quan Tổng-sứ uyển giao một tờ thông-cáo của phòng Thương-mại Haiphong để bàn và định-kiến hành-động về cuộc hội nghị riêng họp tại Bắc-kinh để bàn định về thể-lệ thi-hành đánh thuế thương chính ở suốt mặt địa giới Trung-hoa cho nhất luật theo như điều ước Hoa-thịnh-đốn ngày 6 Février 1922.

BAP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trình thám tiểu-thuyết 12 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bản rạp: mỗi tuần lễ hai hồi. Tuần lễ nào chúng chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đầu đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem.

Phim ảnh trinh thám!!!

Phim ảnh trinh thám!!!

CÁO-BẠCH BÁN NHÀ:

Một cái nhà, mới làm 2 tầng, 2 tầng, sân trước, sân sau, nhà bếp, nhà tắm, nhà xí, 111 thước qui vuông, 37, Ngõ hàng Hành, hỏi ở đấy.

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59 Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

GỬI HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời báo các để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công-việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Song công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo — Magnéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải thảo sẵn ra đã, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier.

Quan Cóc-tơ Bi-cơ-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con cái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, ỉa và ngã nước, ỉa lâu, giang-mai.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 32, Hanoi, dây nói 214.

(Quan Docteur có cả nhà cho người đẻ ngoài ỉa, xin cứ lại hỏi. 2662

Mẹ mìn chăng? — Trương văn-Đào trình sở Cảnh rằng đứa con gái tên là Trương-thị-Chuế lên mười tuổi đi đâu mất từ 3 giờ hôm mùng 6, 7 đi nó lên vườn quốc-tế rồi.

Ng-thị-Hai, 27 tuổi ở phố Tuyên quang, trình rằng đứa con gái lên 3 tuổi cũng đi đâu mất tự một giờ hôm qua.

Lại Ng thị-Viên 32 tuổi ở số nhà 6 con đường số 2 trình mất đứa con gái lên là Gia lên 9 tuổi.

Dạo này chẳng mấy ngày là không thấy nói đến việc mất trẻ con; thôi có lẽ lại vào tay các mẹ mìn đó rồi.

Trường Kỹ-nghệ thực-hành Hà-nội. — Các học-sinh tại trường Kỹ-nghệ thực-hành Hà-nội có tên sau này vì trong khi học nghề luôn và học kém, nên đều bị thải:

Cậu Phùng-văn-Siêm, Phùng-văn-Hồ, Nguyễn-văn-Quang, Nguyễn-văn-Uông, Ngô-văn-trọng-Khiêm, Nguyễn-tất Hợp, Nguyễn-văn-Miện.

Vậy MM. Phùng-văn-Hiền là cha cậu Phùng-văn-Siêm, Phùng-văn-Tư là cha cậu Phùng-văn Hồ, Ng-m-văn-Tăng là cha cậu Ngô-văn-Quan, Nguyễn-v-Mai là cha cậu Nguyễn-v-Uông, quán làng Cung-trục, huyện Sơn-tây, tỉnh Hà-đông; M. Nguyễn văn-Nhượng là cha cậu Nguyễn-trọng-Khiêm quán làng Việt trì, tổng Lâu-trương, huyện Bạc-trì (Hà-tho); M. Ng-văn-Tòng là cha cậu Ng tất-Hợp và M. Ng-văn-Cốc là mẹ cậu Nguyễn-văn-Miện, quán làng Thượng-cát, tổng Hà-trì, phủ Hoài đức (Hà-đông); phải hạn tại nhà nước môn tiền là: 4 $ 3 — 150 $ 0 — 151 $ 50 — 137 $ 00 — 18 $ 80 — 8 $ 80 — 22 $ 00 là số tiền con mình đã được ăn học ở nhà trường từ trước.

Cuộc đánh số của hội Nam-kỳ tương tế — Bản-quán tiếp được nhờ đăng thư ở các nơi gửi về nhờ bán-báo mua hộ vé đánh số của hội Nam-kỳ tương tế, vậy xin có lời kính cáo để các ngài biết rằng các vé về cuộc đánh số ấy, hiện nay vẫn chưa thấy phát bán ở Hanoi. Chờ khi nào có bán thì bản-quán sẽ mua giùm.

Ngạch học chính. — Các viên phụ tá trong ngạch học-chính có tên sau này đều được thăng trợ-giáo tập-sự, kể từ ngày 1er Août 1925.

MM. Dương-duy-Ninh, Ng-mạnh-Cường, Lâm-văn-Ngọ, Đỗ-văn-Tân, Ng-văn-Phấn, Mâu-văn-Sa, Trần-văn-Nhâm, Lê-đức-Ngưỡng, Tống hữu-Huân, Đoàn-đức-Hinh.

Ngạch thừa phái. — M. Vũ-ngọc-Dinh, thừa phái hạng ba ở Thái-nguyên, được phép nghỉ 29 ngày.

Nạn xe cộ. — Hồi 3 giờ rưỡi hôm mồng 6, chiếc xe bò của Trần-thị-Hai đi đến phố hàng Quạt thì đụng phải chiếc xe tay P. P. S. số 245 của công ty vận tải Đông-pháp.

Xe bị hư hỏng xoàng, còn người thì không việc gì cả.

AU CINÉMA TONKINOIS

18, rue des Eventails, Hanoi

Chương-trình từ ngày thứ sáu 7 Août đến ngày thứ hai 10 Août 1925

Một cái phim đẹp lại các xứ có tuyết:

GỬA CON CỦA MỘT NGƯỜI LÀM NGHỀ ĐÁNH CẠM

Chia làm 5 phần

Nhiều cảnh đẹp mùa đông ở Alaska

Một cảnh về cuộc sinh-hoạt khó-khăn của bọn làm nghề đánh cạm

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

MỚI ĐẾN THUỐC:

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ đệ nhất đẳng Bác-sĩ hội-tinh, Nguyên chuyên-về ngoại khoa-tại bệnh viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Saïd (Ai-cập Kaï).

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và có thể bệnh lậu bệnh giang mai

Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17

KHÁM BỆNH: Giá 3 Đồng một lần.

XIN GIẤY LÀM-CHỨNG: Giá 1 $ 00.

Phòng thăm bệnh tại **ĐƯỜNG GIA-LONG, 32** giấy nói số 236

Việc mất chìm bỏ cảng. — Bản-quán tiếp được hai sau này:

Tên tôi là Ng-văn-San ở phố Hàng-gà số nhà 4, tôi có lời trình quí-báo rằng hôm 15 tây mới rồi tôi bị gửi đầm ở bến cạnh nhà có con chim trắng đậu ở mái nhà cùng với chim nhà tôi, bà ấy đã trình sở Cảnh xuống xem, lấy bắt giờ quí thực nó đậu rận nên nhà. Thế mà bà ấy thưa tôi rằng chính chim của bà ấy. Quan-Cảm cũng đã chứ giúp đưa lên tòa Quan Tây hỏi tôi chẳng chim đông hay mấy, tôi trình rằng chẳng chim của tôi, tôi mở cửa cả ngày đêm, cả ở giữa bến vậy. Quan Tây đã rõ tỏ là tôi không lấy chim của ai cả, nên ngài cho về ngay. Ngày 1 hôm qua tôi đọc báo Trung-Bắc có đăng rằng ấn cắp chim của chú; mà chú ấy thì không nhỉ chim bao giờ, vậy tôi xin ngài đăng lại cho bài ấy để tôi khỏi mất danh giá, thì tôi được cảm ơn quí báo lắm.

Ng-v-San

Có bán ngôi hai mươi hai viên một thước vuông đẳng hạng nhì, giá hai mươi đồng (20 $), một nghìn, tại nhà máy gạch đường Quan-thánh.

TẠI SAU NHÀ BÁO TRUNG BẮC-TÂN-VĂN

Phố hàng Bông Hanoi

CÓ BÁN

Củi thực khô!

Cân rõ đủ!

Xe đến tận nhà!

BÁN HẠ HƠN MỌI NƠI

ANNONCE LÉGALE

BẢN DỊCH

Trích lục bản án của tòa án Trùng-Trị Hanoi vụng tại ngày 3 tháng 3 năm 1925 về việc viện Tư-Pháp kiện Võ-Nhạc.

Án của tòa Trùng-Trị vụng:

. . . . . .

Bản tòa phạt tên Võ-Nhạc 3 tháng tù án treo và 500 quan tiền phạt về tội pha nước lã vào sữa và bắt tên ấy phải thuê đăng cái án phạt ấy ở báo *France Indochine* và báo *Trung Bắc-Tân-Văn* về trang thứ nhì với phải dán bản dịch án ấy bằng quốc-ngữ tại cửa nhà tên ấy trong bảy ngày (do biết bao nhiêu tiền phí tổn thì tên ấy phải chịu cả).

Bản tòa phán rằng Trần-khắc-Kỷ phải chịu trách-nhiệm về cái tiền lệ-phí việc kiện này.

. . . . . .

Trích lục bản án của tòa Thượng-thẩm Hanoi vụng tại ngày 5 tháng 5 năm 1925 về việc viện Tư-Pháp kiện Võ-Nhạc.

Án của tòa Thượng-Toàn-vụng:

. . . . . .

Bản tòa y cái án của tòa Sơ-Thẩm kép tội tên Võ-Nhạc về việc pha nước lã vào sữa, (do quan Chưởng Lý chống cái án ấy).

Bản tòa y khoản án phạt tên ấy 3 tháng tù, nhưng không cho hưởng án treo như là quan tòa Sơ-Thẩm đã lượng cho tên ấy và y khoản án phạt tiền cùng khoản án bắt đăng vào nhật báo và dán ở cửa nhà.

Bản tòa bắt tên phạm phải chịu các tiền lệ phí về tòa Sơ-Thẩm lẫn năm đồng bạc bảo-án xu và về tòa Thượng-Thẩm là tám đồng một bảo-án xu, đó là chưa kể tiền văn này và tiền giấy má sau này.

Bản tòa phán rằng Trần khắc-Kỷ phải chịu trách-nhiệm các tiền lệ phí về án phạt tên phạm.

. . . . . .

Dịch đúng theo bản trích-lục

Thông ngôn tuyển-thụ tiếng annam

HÀ-VĂN-ĐOAN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOANG-THƯƠNG

Theo hình tự nhiên in ra đây, cho không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình là, làm trò-cười cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem rõi so sánh cho khỏi nhầm to !!!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phong tới chân phẩm rằng:

Chiếu nay đại Quang phong cấp MONTÈS cai ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tráng ngự dùng qua rất-hay, đáng nên gia thưởng, trước lục phẩm thì gửi cho qui được phong chế-ông để tỏ thành-ý.

Khâm thử.

奉天承運皇帝勅曰內閣為請旨事欽此欽遵抄出到閣該臣等謹奏為欽奉

Rượu này đã kế cứu theo thủy-thổ và tinh-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn, tu sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kỉ-dị làm là mất thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lo kể những truyện khó tin người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giữ bán lại đắt quá, mà vị tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ

Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang cho có tờ báo nữa

Hiệu kim-hoàn

昌 港

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91, Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tối nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công-nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu cố lại sẽ sẵn sóc xin chắc được vừa ý, không phải lo ngại điều gì.

茂 MAO-SENG 盛

67, Rue Jean-Dupuis Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời chiếu cố.

1946 SẮC-THIỆN Mạnh cáo.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Mụ đàn-bà độc ác có một — Vừa rồi Lê thị-Yến, chẳng hiểu duyên cớ làm sao đem đốt chân một con bé mụ mua làm con nuôi. Sau việc tỏ ra, nên mụ đàn-bà ấy đã phải bắt tống giam. Thứ tư và thứ năm vừa rồi đã đó hỏi cả các người làng làm chứng và việc ấy tại ra thị Yến không biết giận dữ con bé con làm sao, lại nỡ đành dem đốt chân con nó, nhưng may nó đánh tẩ đi ngay được, mụ lại lấy cả bao diêm bưởi vào ống chân nó mà đốt cho đến cháy xóa ra, thành thử con bé phải bỏng cháy cả thịt. Tội nghiệp!

BÀ-ĐỒNG

Được thưởng vẽ dịp đấu x'o Marseille. — Về dịp đấu-xảo Marseille năm 1924, M. Ng.-văn Kỳ, quản Hoàng-gia, phó thường trực được ưởng Cao-man hội-tinh bằng bạc và thưởng năm tăng của p ần văn-(9 2).

BẮC NINH

Mảng-da của ai? — Bản-quán tếp được một cái mảng-da mua ở ra giấy-phép tỉnh Bắc-ninh ngày 6 tháng này, bạn 12 $ 00 của một vị nào trả tiền bản quán, nhưng không ấy tức để rõ là tiền của ai. Vậy ngài nào gửi cái mảng-da ấy xin hãy viết thư cho bản-quán biết qui-tính ương danh để tiện việc ghi vào sổ sách.

CAO BẰNG

Tại hội Tri-tri. — Nhân ông Vũ Tỉnh-Khải là hội-trưởng chi hội Tri-tri Cao-bằng có tray mặt chi hội tỉnh rẫu với hội đồng trị-sự hội chánh Hanoi lổ chức một cuộc lên thăm chi hội ấy thì ông Phạm-Quỳnh cùng với ông Ngô-vi-Liễn ông Vũ-văn Nhạc và ông Trần quang-Quỳnh đã thừa dịp hội Đại-pháp Dân quốc kỷ niệm vừa rồi kt ông qu n dịm xa mà cất-công lên trên này, trước là cổ động cho nền Tri tri, sau là xem thắng cảnh. Cuộc này chắc thế nào P ạm tiến-sinh rồi cũng có viết bài kỷ vào biên-tập của hội Hanoi, hoặc vào Nam-phong tạp-chí. Vậy nay chỉ nói qua về hành-trình của bốn ông, tưởng ông có lợi cho nhiều độc-giả xưa ay vẫn muốn lên trên này chơi mà còn trù rừ sợ không tiện đường.

Ngày 12 juillet đi chuyến xe lửa 6 giờ, gần trưa đến Lạng-sơn, vào tro cơm nước nghỉ ngơi buổi chiều đi xem động Tam-thanh và dạo qua các phố rồi về n.ủ

Sang hôm 13 juillet lại lên xe lửa, 8 giờ đến Na-sầm, đã thấy đã có ông Ngô-tấn-Cảnh là tân thành hội viên hội Tri-tri Cao bằng lấy xe hơi r êng đưa lên, 10 giờ đến Thất-khê lại có ông Hà-văn-Mão, sáng lập hội viên đón ở đấy và mời cơi cơm sáng Đến 13 giờ 1/2 mới đ , 3 giờ thì đến Cao bằng, ông Vũ-Tỉnh-Khải và các hội viên hội Tri-tri Cao-bằng đã đón tại sở có g ti Mao-Cảnh, rồi mới sang hội quán để tiếp các hội viên, xong rồi về nhà khách sạn Khoản-Tân của công-ty Mao-Cảnh, 5 giờ thì ông Vũ-đình-Khải hội trưởng và ông Linh-quang Vọng là phó hội trưởng đưa ông Phạm-Quỳnh lên chào quan Tw Caries k ếm Công sứ và chào quan tuần-phủ Nghiêm-xuân-Quảng

6 giờ chiều, quan Sứ Caries là danh dự hội trưởng tay sẽ hội đồi tiệc sâm banh tại hội quán, có mời cả các quan văn võ Tây Nam tại Cao-bằng đến dự tiệc. Ông Vũ-Tỉnh-Khải đọc một bài Pháp-văn để gởi thiệu ông Quỳnh cho các quan và hội viên. Ông Quỳnh nói luôn bằng tiếng Pháp cảm ơn quan Sứ cùng các quan, hội viên và kể mục đích với công việc đã làm của hội Tri-tri Bắc-kỳ. Quan công sứ Caries trả lời cảm ơn rất là ân cần, đến khi gần tan tiệc, ngài mời ông Quỳnh đến 5 giờ chiều hôm sau qua dinh ngài dự tiệc trà với các quan sẵn tính để nói chuyện.

7 giờ 1/2 tối, ông Hà-văn-Mão m i ông Quỳnh, ông Liễn, ông Nhạc, ông Vinh và các hội viên cùng quan thân trong thành phố đến dự tiệc tại sở công-tá Mao-Cảnh.

7 giờ sáng hôm 14 ju llet, hội đồng K oản-Tân đem 3 chiếc xe hơi đưa bốn ông lên yết miếu vua Lê Thái-tổ tại nai Na-lữ (phủ Hoa-an) cả cả M. Perrin là quản đốc nhà nuôi ngựa Nước-hai cùng đưa xem các ngựa giống tại xứ Nước-lai chính là phủ ly Hòa an, quan phủ là ông Nông-ích-Lương mới vào phủ đường dự tộc sâm banh, đến 11 giờ xuống tiếp kiến quan nguyên án sát Bế-Tuyệ ại xã Na-lữ, và quan châu Linh-quan Đương tại xã Cao-bình.

12 giờ 1/2 về dự tiệc ở dinh quan Tuần-phủ Nghiêm.

4 giờ đi chơi ở ảnh p ố, xem trường Pháp-Việt, đất sắp làm miếu Tam-Trung, sở dật thổ-cẩm. 7 giờ chiều, Phạm tiến-sinh đ ốt thuyết bằng t ếng ta tại hội quán, nói về văn-chương Annam. 8 giờ 1/2, về dự tiệc cả hội Tri-tri Cao-bằng mới bầu ông tại sở công-tì Mao-cảnh 11 giờ 1/2 tối đến chơi nhà ông Vũ-đình-Khải. 12 giờ về xem cúng c ụng tại nhà ông Hà-văn-Mão và dự tiệc đêm. Đến 3 giờ sáng hôm 15 juillet ông Cảnh lại lấy xe hơi riêng đưa hốn ông về Nachamo. Tới đó, ông Cảnh mới bắn ông soi cơm rồi lại vấn mi y đánh xe về Đồng-đăng, lần đi Nam-quan xem một lát, rồi bốn ông đáp chuyến xe lửa về Hà-nội.

Xem ra sự đi chơi, cũng là một sự có ích, như ông Phạm-Quỳnh đi chơi Cao bằng, trước là thăm chi hội Tri-tri, sau là xem phong tục và thắng cảnh nơi biên-giới, đương lúc bàn giao tuổi-đại, trong mấy hôm kể đó, người đưa, nào là bạn-bè quan biết từ Hà-nội, nào a thân nào gần xa Lo b ên-viễn, un-đãi ân-cần, tỏ ra một cách tương-thân, tương-ái, rất là chan-chứa nghĩa đồng thanh đồng k i với nhau đã lâu, làm cho tôi là người cực ngoại, cũng lấy làm mãn-ý. Vậy phải nhờ báo quan, lược đăng sự du-lịch của Phạm-tiến-sĩ nh, vì cổ nhân có nói « Yếu ri thiên-hạ kỳ nam tử, tu thức thân-gian. vạn lý trung.

H. N. lai cảo.

YÊN-BÁI

Đứa con nuôi bất nghĩa. — Ngày 4 juillet vừa rồi, tại làng Trai-hút, châu Văn-yên có một bà lão chừng ngoài 50 tuổi, bỗng tự nhiên thấy thất cổ tự-tử, ai cũng lấy làm lạ, sau xét ra thì nguyên do bà lão này vốn niêm-hoi, không có mạn con nào, có nuôi một đứa con nuôi từ thuở nó hãy còn tấm bé, gây dựng cho nó coi như con đẻ vậy, ý cũng mong nó đến lúc già nuôi lại có kẻ mà cậy nhờ; vừa rồi đây bà lão lại lo cưới vợ cho nó, tốn kém ng e chừng cũng khá. Chẳng ngờ vừa cưới xong vợ thì thằng con nuôi bất nghĩa ấy, bỏ mặc mẹ nuôi đó, vợ c ồng quyến nhau đi ở riêng một nơi, chẳng đoái hoài chi đến bà lão ấy cả. Bỏ vậy bà lão tới thảo cực phận, liền thắt cổ tự-tử cho rồi. Thương thay!

LAI-CHÂU

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cụ Trịnh-đình-Viên là thế tại Lai-c ầu ngày 4 août. Cụ là thân phụ ông Trịnh-tiến-Đ ền, Trịnh-đình-Quỳnh lục sự tại tòa án Lai-châu và nhạc phụ ông Nguyễn-viết-An và Đinh-văn-Lân.

Vậy xin có lời chia buồn cùng quý quyến.

CHỢ TỜ

Việc khám thịt. — M Bùi đức Long, v ợ thi sa hạng năm ở Chợ bờ, nay kiêm việc khám thịt ở đấy, thay M. Đỗ xuân-Gi , đổi đi Thất-khê mỗi năm được phụ cấp là 144 $.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hạch-khiêu. — Kỳ hạch khiêu ở trường Quốc tử giám năm nay, được 15 người trúng tuyển. Cách khảo-hạch thì cần nghiệm, cho nên những người đậu kỳ này là tuyển cả thực-học cả, không như ngày trước, được như thế là chương-trình học trong ba năm nay cải-cách nhiều, có phần nghiêm trọng hơn, chọn những người có bằng Sơ-học Pháp-Việt (certificat d'études primaires franco-annamites) mà phải có năm b ền ít nh ền chữ Hán nữa mới được nhập-học, học-khóa tuy mỗ. ngày học một nửa phần chữ Hán một nửa phần chữ Pháp, chương trình dạy chữ Pháp thì theo n ư chương-trình các lớp Cao-đẳng tiểu-học, còn chữ Hán thì dạy làm từ-hán như từ hẳm, từ-tr ng pha-sớ và làm luận theo cách tân-tiến, kỳ hạn học là ba năm. Học-qui học-chế đã tăng cao trình-độ hơn trước, lại được nhiều ông thầy rất đáng bật sư-biểu, như quan 1$-tiến Lê Mễn là một nhà học-thức, chữ Hán chữ Pháp đều uyên-thâm, tiên-sinh đã từng làm-học Pnap-kinh tân năm lắm, lại có quan Tư-nghiệp Hoàng-giáp Nguyễn-khắc-Niêm thực là một nhà cựu-học danh tiếng lắm nữa, nên được thầy giỏi, cho nên học-trò cũng khá lắm. Sự giáo-dục so với trước có phần chắn-chỉnh hơn. Mục-đích trường Quốc-tử-giám ngày nay là cốt đào-tạo lấy những người thiệp-liệp cả chữ Hán chữ Pnap, để bổ-dụng trong các ngạch bộ-thuộc, tỉnh thuộc như thừa phái, thông-lại, thơ-lại và hạt cửu-phẩm, v. v.

Cách ba bốn năm nay, đã có một nhà bàn rằng Triều-đình ta nên lấy trường Quốc-tử giám làm một trường chuyên môn cổ-học, để bảo tồn lấy cái học cổ điển cho tương-lai; lời bàn ấy rất hay rất phải, nhưng tiếc thay không thấy thi hành, thực là một điều chẳng may cho nền học cổ vậy.

Nay trường Quốc-tử giám, học-qui cải-định về một phương-diện khác như đã nói trên k a thì chỉ sản-xuất được những nhân-tài phổ-thông học-thức mà thôi. Song được một điều đáng mừng là học-trò đều có thực-học cả.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Lập hội khai-khẩn hoang đ ền. — Từ khi ông Lê-tri Hiền đảo nhậm huyện Hoằng-hóa, ông đã khai-hóa bắt bao nhiêu là công việc hữu ích, như là cải lương hương-c nh, cấp đ , làm công những bãi phù sa để cho dân được thêm ra biết bao nhiêu là ruộng, cho nên chính-phủ đã biết tài của ông nên đã cho thăng tri-phẩm và cải huyện Hoằng-hóa làm phủ để cho ông được ở luôn đó mà thêm việc hết công việc của ông đã khởi xướng ra, thứ nhất là việc xã-thương, n a là làng nào ông cũng lập lên một quỹ đồng gửi cái số tiền của dân góp lại làm của chung, phòng khi dân tình cơ cực lấy đó mà phân-phát cho kẻ khốn cùng, v.ệc ấy cả hạt Hoằng-hóa đã cộng được non mười vạn đồng và đã thành-hiệu và đã giúp cho dân nhiều khi tiêu ,ỗ, không phải bao nhiêu mà cơi như con đê vậy, ý cũng mong nó đến lúc già nuôi lại có kẻ mà cậy nhờ; vừa rồi đây bà lão lại lo cưới vợ cho nó, tốn kém ng e chừng cũng khá. Chẳng ngờ vừa cưới xong vợ thì thằng con nuôi bất nghĩa ấy, bỏ mặc mẹ nuôi đó, vợ c ồng quyến nhau đi ở riêng một nơi, chẳng đoái hoài chi đến bà lão ấy cả. Bỏ vậy bà lão tới thảo cực phận, liền thắt cổ tự-tử cho rồi. Thương thay!

LAI-CHÂU

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cụ Trịnh-đình-Viên tạ thế tại Lai-c ầu ngày 4 août. Cụ là thân phụ ông Trịnh-tiến-Đ ền, Trịnh-đình-Quỳnh lục sự tại tòa án Lai-châu và nhạc phụ ông Nguyễn-viết-An và Đinh-văn-Lân.

Vậy xin có lời chia buồn cùng quý quyến.

CHỢ TỜ

Việc khám thịt. — M Bùi đức Long, v ợ thi sa hạng năm ở Chợ bờ, nay kiêm việc khám thịt ở đấy, thay M. Đỗ xuân-Gi , đổi đi Thất-khê mỗi năm được phụ cấp là 144 $.

VIỆC KINH-ĐÔ

Hạch-khiêu. — Kỳ hạch khiêu ở trường Quốc tử giám năm nay, được 15 người trúng tuyển. Cách khảo-hạch thì cần nghiệm, cho nên những người đậu kỳ này là tuyển cả thực-học cả, không như ngày trước, được như thế là chương-trình học trong ba năm nay cải-cách nhiều, có phần nghiêm trọng hơn, chọn những người có bằng Sơ-học Pháp-Việt (certificat d'études primaires franco-annamites) mà phải có năm b ền ít nh ền chữ Hán nữa mới được nhập-học, học-khóa tuy mỗ. ngày học một nửa phần chữ Hán một nửa phần chữ Pháp, chương trình dạy chữ Pháp thì theo n ư chương-trình các lớp Cao-đẳng tiểu-học, còn chữ Hán thì dạy làm từ-hán như từ hẳm, từ-tr ng pha-sớ và làm luận theo cách tân-tiến, kỳ hạn học là ba năm. Học-qui học-chế đã tăng cao trình-độ hơn trước, lại được nhiều ông thầy rất đáng bật sư-biểu, như quan 1$-tiến Lê Mễn là một nhà học-thức, chữ Hán chữ Pháp đều uyên-thâm, tiên-sinh đã từng làm-học Pnap-kinh tân năm lắm, lại có quan Tư-nghiệp Hoàng-giáp Nguyễn-khắc-Niêm thực là một nhà cựu-học danh tiếng lắm nữa, nên được thầy giỏi, cho nên học-trò cũng khá lắm. Sự giáo-dục so với trước có phần chắn-chỉnh hơn. Mục-đích trường Quốc-tử-giám ngày nay là cốt đào-tạo lấy những người thiệp-liệp cả chữ Hán chữ Pnap, để bổ-dụng trong các ngạch bộ-thuộc, tỉnh thuộc như thừa phái, thông-lại, thơ-lại và hạt cửu-phẩm, v. v.

Cách ba bốn năm nay, đã có một nhà bàn rằng Triều-đình ta nên lấy trường Quốc-tử giám làm một trường

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU Bảo-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol chất: Salol và chất: Oroformine

GIÁ 1$30 một hộp

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Bản-hội có tiếp được thư của một vài ông hội-viên Sán-nhiên-đài ở các tỉnh gửi về hỏi rằng: « Có phải hội định cho bọn hát đi hát các tỉnh không? » Muốn khỏi phiền viết thư riêng từng ông một, vậy bản-hội xin trả lời chung để các ngài biết rằng: Hội Sán-nhiên-đài thành lập ở tại Hanoi, đã tâm chiêu năm nay rồi, bao giờ cũng ở H -thành chứ không có ý cho bọn hát đi hát dong các tỉnh

Hội-đồng trị-sự

Tối thứ sáu 7 Août 1925

CHIẾU-QUÂN CÔNG HỒ

Lạ cho rải sắc khuynh thành,

Làm cho đổ quán xiêu đình như chơi,

Hiếu trình ghi để muôn đời.

Tối thứ bảy 8 Août 1925

TẤM-MỸ TƯƠNG TƯ

Éo le chi hỡi duyên tình,

Thẹn sĩ ai biết, oan mình mình hay.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM BẢO

16 Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc, các thứ một đá thực và giả, kinh gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đạn bá, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực

2017

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh mươn rồi,
Xin đổi một chiếm giữ-kỷ
Mâu phát nghìn rưng.
Sâm-Mâu đều khen nhỉ-ri.

Bởi vậy mới gọi tên là « SÂM-MẬU LONG TƯỚC HƯƠNG-TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải chịu là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chiếu cố mà mua cho. Xin mời đến số 89, phố Hàng Ngang và các số đại lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-tường. Hàng-mận Công-phát, Quảng-ký và Đi-thịnh.
Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-tường, Thụy-ký-tường. Cho Gột, Hồng-tường long.
Hưng-yên: Tiến-sinh-tường, Lợi-sinh-tường.
Bắc-ninh-hiến, Anh-lợi.
Lạng-sơn: Chi-hưng.
Hưng-yên: Bảo-sinh-dường, Kiên-hưng.
Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyên-cát-tường
Phủ-lý: Quảng-sinh-dường.
Thanh-hoa: Sinh-ký, Đại-hưng.
Nghệ-an: Văn-minh, Lực-ký.
Hà-đông: Vinh-phát.
Thuận-hóa: Cao-thái.
Ninh-giang: Nguyễn-thái-tường.
Yên-bay: Đại-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU
Số 89, phố Hàng Ngang, Hanoi
Kính thư

Công-ty mỏ than Bắc-kỳ ở Hongay

Cần dùng các hòn-vật sau này: Gạch hạng tốt (pressées ou filées). Ngói máy gọi là gạch Marseille. Cho biết giá, và biết nhiều. (Mua luôn).

Gởi thư cho ông chủ-nhiệm công-ty.

(M. le Directeur de la Société des Charbonnages d Hongay).

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả; giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó, thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ, để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dẫu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75

Thuốc Santal Marg. . . 1$00

Bán tại nhà báo chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

Sở Dẫn-thủy nhập-điền

Tỉnh Phú yên ở Tuy-hòa (Annam)

Hiện nay sở Dẫn-thủy nhập-điền mộ thợ nề biết xây đá mô-c lông (moellons) với hồ xy-măng (ciment) để xây đê-hàn (barrage) tại Đồng-cam.

Ai muốn làm thì phải đến trình diện tại sở Dẫn-thủy nhập-điền ở Đồng-cam hay là ở Tuy-hòa.

Muốn hỏi điều gì thì cứ đến báo quán mà hỏi.

Quan chánh Bác-vật thủ-hiến
tòa Dẫn-thủy nhập-điền

Trung Hiếu Tiết Nghĩa kỳ-nữ

I. — Song-phượng kỳ-duyên (sự-tích Chiêu-Quân công Hồ) in lần thứ ba, có đổi lại các bức vẽ mới. Giá 0$90

II. — Tết-sinh-duyên (sự-tích Mạnh-lệ-Quân) Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0, 90

III. — Tục Tết-sinh-duyên, cũng chia làm hai cuốn: Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0, 90

Tiền cước gởi mỗi cuốn 0$20

Thư và mandat xin gởi cho ông NGUYỄN-ĐỖ-MỤC, TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN, Hanoi.

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố PAUL-BERT, — HANOI

ĐỒ DÙNG TRONG NHÀ

Chậu men trắng, miệng viền xanh, rộng 36 c/m	12 fr. 00
Mỏ đèn Matador, bằng đồng đánh bóng, 15 lignes, cả bấc	21 fr. 00
Đèn sắn, chão mạ kền, chụp 35 c/m.	16 fr. 50

Poêlon mạn xanh, trong trắng, có quai và có nắp.

19	21	23	25	27 c/m
6 fr. 50	8 fr. 00	9 fr. 50	11 fr. 00	12 fr. 50

Một bộ 5 cái Xoong, bằng aluminium. Cân học cỡ. Cả bộ 12,20 c.m. 20 fr. 00

Cái Poêlon bằng aluminium có nắp, mạn bằng aluminium 14c/m 12 fr. 50

Chai bouteille isolante Majic, người bằng tôn sơn, trong 24 giờ bằng thầy tinh mọ bọc Dung được 1 lít. 26 fr. 00

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Hiệu Tam-tình có thầy thuốc xem mạch, biết thực hư bệnh nhân, trị bệnh biết hiểu rõ căn cơ, hoàn toàn cho đến chữa khỏi tận gốc, chứa đủ các bệnh mới lâu đã ngoài 40 trong, số sống phục còn chữa cũng được khỏi sinh khỏi tử, người giàu có lấy phải giá, người nghèo công quá không tiền xin thuốc cũng cho, chữa các bệnh như sau này: đàn ông mộng tinh, gi tinh, hoạt tinh, thận tinh dương suy không đủ, dần bé bình nguyệt không đều, huyết ít, huyết đen, huyết bết, huyết tích, khí hư sinh bạch đới, bần ám nuộc kinh thấy gia tiêu niên sinh ra trăm chứng không đẻ ha- có đẻ không nuôi, các chứng đau bụng đau tức kinh niên, ho lao, hen, đàm suyễn, thổ huyết, khạc huyết, mụt huyết, hộ huyết, ỉa huyết, nằng huyết, phong thấp bổ không nổi thuốc tê đặc, gân cứng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Đau mắt có lòng đen hay xe tòng mi bần, kiêm chỉ chữa nổi gió thì khỏi ma mắt không có sẹo, mỗi mắt 1 đồng. Trẻ con sau khi đậu suyễn tả ỉa mỗi chai 0 bảo.

Lần và giảng mai bần-hiểu chữa khỏi và giải nọc không tốn tiền lại sinh đẹp như thường mỗi chai 1 đồng, thuốc ở bảo. Cao ba long thọc tốt mỗi tong 5 bảo. Thuốc bổ sâm nhung song bổ hoàn giá trẻ trai gái đàn đứng được có mỗi hộp 1 đồng.

Thuốc cai ở phiện ngài nào ăn năng đi làm nặng khỏi không vất vả có thể làm được trên 2 đồng chai 1 đồng, chai con 5 bảo, quí khách ở xa viết thư về kể bệnh bần hiệu gửi thuốc tới ngay gửi cách lĩnh hóa giai ngân, ngài gửi mandat-poste, xin đề nhớ cho rằng: M. TRẦN-ĐẮC-BỘ chủ TAM TÌNH-Y-QUÁN ở Nam định.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng thất tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

1 $ 60 một ống sáu cachets

Tệ quá!!!

Hiệu Chấn-Hưng nhà đỏ phố Hàng-Bạc, độ này tệ quá. Nhận hàng lần nào làm cũng sai hẹn, công lấy đắt, giá vàng cao hơn người, hẹn mồng hai thì mồng ba mới xong, duy chỉ được một điều chắc chắn, cẩn thận, làm kỹ, kiểu mẫu khéo mà thôi.

Người mua hàng lai-cảo.

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn bà con gái thứ nhất là do ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh đột mình, bệnh say nắng, bệnh đau lưng, bệnh thương gân, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh sẽ lâm cho người ta khỏi sở ở đời, nào sinh ra bệnh thương gân và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.

2056

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giấp.*

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho; bổ không có tiền thì thôi gửi mua thì tiền quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho tiện.

Nếu ai mắc phải bệnh tinh, Lậu và giang-mai, đã lâu hay mới, đã nặng hay nhẹ, mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không mất về đường ăn uống, nên tập tiêu dùng thuốc của hiệu Ư-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Bắc-ninh, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bằng thuốc bệnh tinh đã có tiếng không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen và mình tạ ở các nơi gửi tới.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, số, phố hàng Bồ và ở Hué hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại lý bán hộ.

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTÉS

Trước mỗi bữa cơm chính vông mấy đợt.

Giá tiền 0 $ 80

RẺ LẠ !!!

MŨ TRẮNG BẰNG LIÈGE

Giá đặc biệt **2$50** một cái

H. I-CHINH

74-76 RUE DU PONT-EN-BOIS 74-76

HANOI

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, sưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine

Giá một chai: 1 $ 10

Có bán tại Nhà Bà chuông, Hanoi

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rắc phiền làm cho hay ho bật nóng thuốc này rất tốt, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Pháp-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

MẤT BỔ 1 $ 40

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ MỖI TỈNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh bản hiệu cần một cửa hàng đứng nhận bán giầy da mũ của bản-hiệu, vậy ngài nào có lòng giúp, xin viết thư cho bản-hiệu.

Nguyễn tiến Hàm dit Thuận-Thành
Bottier Chapelier
7 rue des Caisses Hanoi

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 hạ nhiều

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy	0 $ 95
Nước hoa Pompéia	0.95
Nước gội đầu Pompéia	0.65

GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE

Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUỐC HÉMOGLOBINE BYLA

Trừ bệnh huyết suy rất mạnh

CỨNG CÁP
MẠNH MẼ
BÉO TỐT

Là thứ thuốc bổ huyết mạnh nhất

Xin hỏi tại hiệu B B V. C
26, Avenue de l'Observatoire. — PARIS (France)

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, là thường gọi là hiệu thuốc Lập-láng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31, Hanoi Tonkin

GIÁY MỜI SỐ 89

NÊN ĐỀN ĐỔ MÀ MUA:

ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước* . . . . Giá: 1 $ 25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt* . . . . Giá: 1 . 25

Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.

DEPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* . . . . Giá: 1 $ 30

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to* . . . . Giá: 1 $ 25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu sẵn trả lời ngay.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Các mua vé tại giá 20 quan, cứ thì đúng tám 20 tháng mỗi tháng ba mươi quan. Nếp tiền đầu, tiền được ngay rồi về, riêng mình có quyền số hưu hỉ về trúng số thì được số tiền. Mình chỉ chịu khó dành dụm một tí thôi đầu như không nghĩ đến, mà đã được dự tất cuộc rồi số, lại được cả quyền sở hữu mai đó về rồi quí cả tinh lợi-sức.

Vé Crédit National, mỗi năm tám kỳ dự cuộc rồi số: 1e 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có:

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rất số tiền kỳ trong một năm công là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng để trúng lắm

Muốn dự cuộc này xin gửi ngân-phiếu cho:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Tiệc bán vé này làm như bán hoặc ngày 17 Mars 1920, các nhà mua vé được chắc chắn.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)